МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
XI міжнародної науково-практичної конференції

30 КВІТНЯ 2026 РОКУ
М. ХАРКІВ

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
КАФЕДРА СОЦІАЛЬНОЇ ФАРМАЦІЇ

«СОЦІАЛЬНА ФАРМАЦІЯ: СТАН, ПРОБЛЕМИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»

МАТЕРІАЛИ
XI МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ

30 квітня 2026 року

Харків
НФаУ
2026

УДК 615.15:378.145/.147

С 69

Редакційна колегія: А. А. Котвіцька, А. В. Волкова, Г.Л. Панфілова, І. О. Сурікова, А. А. Ноздріна, Т. В. Дядюн

Посвідчення Українського інституту науково-технічної експертизи та інформації № 822 від 17 листопада 2025 року

Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи : матер. XI Міжнар. наук.-практ. конференції (30 кв. 2026 р., м. Харків) / ред. кол.: А. А. Котвіцька та ін. – Х.: НФаУ, 2026. – 537 с.

С 69

Збірник містить матеріали міжнародної науково-практичної конференції «Соціальна фармація: стан, проблеми та перспективи», в яких розглянуті питання щодо сучасного стану впровадження концепції соціальної фармації як складової ефективної сфери охорони здоров'я; особливостей нормативно-правового регулювання фармацевтичного забезпечення населення та тенденцій управління фармацевтичним сектором сфери охорони здоров'я; перспектив та розвитку соціально-ефективних механізмів забезпечення доступності фармацевтичної допомоги населенню; раціональної фармакотерапії як головного елементу ефективного та безпечного фармацевтичного забезпечення населення; сучасного стану діджиталізації та інформаційного забезпечення сфери охорони здоров'я; соціальних тенденцій менеджменту та маркетингу у фармації та соціальної відповідальності бізнесу в фармації; фармакоекономічного аналізу схем лікування соціально-небезпечних захворювань; організації фармацевтичної допомоги в умовах надзвичайних ситуацій; соціально-психологічних та морально-етичних аспектів фармацевтичної діяльності в сучасних умовах; історичних аспектів медицини та фармації; викладання організаційно-економічних дисциплін у закладах вищої медичної та фармацевтичної освіти в умовах воєнного стану.

Матеріали подаються мовою оригіналу.

За достовірність матеріалів відповідальність несуть автори.

Редколегія не завжди поділяє погляди авторів.

УДК 615.15:378.145/.147

© А.А. Котвіцька, А.В. Волкова, Г.Л. Панфілова, І.О. Сурікова, А.А. Ноздріна, Т.В. Дядюн, 2026

© Національний фармацевтичний університет, 2026

протималярійні засоби. У стоматології нім використовується як засіб проти зубного нальоту, протикаріозний та протизапальний засіб. Він містить фітохімічні речовини, такі як таніни, сапоніни, феноли, флавоноїди та алкалоїди.

Висновок. Це дослідження має на меті проаналізувати фітохімічні властивості та леткі хімічні сполуки етанольних екстрактів шкірки *A. cepa* , насіння *A. indica* та стручків *T. tetraptera*. В подальшому проведено дослідження характеристик різних рослинних екстрактів зубної пасти, що використовується в порівнянні з деякими комерційними зубними пастами.

РОСЛИННА СИРОВИНА - ЯК АЛЬТЕРНАТИВНИЙ МЕТОД ЛІКУВАННЯ ЛЮДЕЙ З ОЖИРІННЯМ

Лялька Д.В., Прокопович Д.С., Полова Ж.М., Негода Т.С.
Національний медичний університет імені О.О. Богомольця, м. Київ, Україна
t-negoda@meta.ua

Вступ. Епідемія ожиріння продовжує зростати в індустріально розвинених країнах. Понад половина дорослого населення наразі мають надмірну вагу або ожиріння та мають підвищений ризик розвитку низки шкідливих захворювань, таких як рак, діабет та серцеві захворювання. Більше того, останні дані свідчать про те, що ожиріння пов'язане з прискореним старінням. На тлі зростаючої епідемії ожиріння дослідження протягом останніх шістдесяти років задокументували переваги обмеження калорій, практики обмеження споживання їжі (калорій) для створення негативного енергетичного балансу, для збільшення тривалості життя та відтермінування початку вікових захворювань у численних видів. Попередні звіти свідчать про те, що обмеження калорій також може мати корисний вплив на приматів та людей.

Метою нашого дослідження стало аналіз рослинної сировини, для лікування ожиріння.

Метод аналізу: бібліосемантичний метод.

Результати дослідження. Хоча наразі невідомо, чи всі люди отримують користь від дотримання режиму схуднення з обмеженою калорійністю, масштабні дослідження показали, що люди з надмірною вагою та ожирінням отримують численні переваги для здоров'я після втрати ваги, досягнутої за допомогою режиму схуднення з обмеженою калорійністю. Однак довгострокове дотримання традиційних програм схуднення є надзвичайно низьким, можливо, через внутрішні системи зворотного зв'язку, які захищають від втрати ваги тіла,

сигналізуючи організму про збільшення споживання їжі та зменшення витрат енергії у відповідь на обмеження калорій. Переважна більшість людей з надмірною вагою мають труднощі з підтримкою зниження споживання калорій на 20-40%, що, здається, необхідно для довгострокового підтримки втрати ваги.

Рослинні продукти є важливими джерелами потенційних нових допоміжних або альтернативних методів лікування для людей з ожирінням та інсулінорезистентністю і можуть посилити ефект від втручань для зниження ваги у зниженні системного рівня оксидативного стресу. Згідно з останніми оцінками, витрати на харчові добавки на рік складають понад 12 мільярдів доларів, і прогнозується, що продажі цих продуктів продовжуватимуть зростати приблизно на 10% на рік . Велика кількість продуктів харчових добавок наразі рекламується для цілей схуднення. На жаль, переважна більшість цих продуктів має мало підтверджувальних даних із добре спланованих рандомізованих досліджень. Враховуючи зростаючу популярність цих продуктів серед людей з надмірною вагою та ожирінням, необхідні дослідження для вивчення їхньої безпеки та ефективності.

Перспективною рослинною сполукою, яка може мати позитивний вплив на споживання їжі, контроль ваги, оксидативний стрес та метаболічні захворювання, є гідроксилимонна кислота, отримана з *гарцинії камбоджійської* (*Garcinia cambogia* Desr.). Наприклад, попередні дослідження на тваринах продемонстрували, що ця сполука впливає на метаболізм інсуліну, лептину, метаболізм глюкокортикоїдів та запалення. Однак більшість досліджень цієї рослинної речовини проводилися на гризунах та короткострокових випробуваннях на людях без належних контрольних умов. Крім того, мало досліджень вивчали вплив цієї рослинної речовини на споживання їжі шляхом прямого вимірювання споживання калорій на сніданок, обід та вечерю в лабораторних умовах.

Висновок. Необхідні подальші дослідження, щоб далі вивчити потенційну роль гідроксилимонної кислоти, отриманої з *гарцинії камбоджійської*, та інших рослинних сполук у регуляції споживання їжі та контролі ваги, а також у нейроендокринному функціонуванні та оксидативному стресі.

Безпосередньою метою нашого подальшого дослідження стане вивчення впливу двох доз гідроксилимонної кислоти, отриманої з *гарцинії камбоджійської*, на споживання їжі, відчуття ситості, масу тіла та рівень оксидативного стресу та розробки складу дієтичної добавки. Порівняно з плацебо, висувається гіпотеза, що обидві дози гідроксилимонної кислоти, отриманої з *гарцинії камбоджійської*, зменшать споживання їжі, підвищать відчуття ситості, зменшать масу тіла та знизять рівень оксидативного стресу.